

Комарова Г.Л. Український державний
університет залізничного транспорту,
Лалазарова Н.О. Харківський національний
автомобільно-дорожній університет,
Афанасьєва О.В. Харківський національний
університет радіоелектроніки, Харків, Україна

ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ ПІД ВПЛИВОМ ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНОГО СЕРЕДОВИЩА

Система освіти є однією з фундаментальних засад будь-якого суспільства. Масштабність соціально-економічних змін, їх складність, суперечливість та недостатня наукова обґрунтованість об'єктивно зумовлюють необхідність зміни технологій навчання. Ці перетворення вимагають посилення уваги педагогічної науки та практики до технологій електронного навчання.

Одним із пріоритетних завдань модернізації освіти є інформатизація освіти, головна умова якої – створення єдиного інформаційного освітнього середовища освітнього закладу. Якісно організоване інформаційне освітнє середовище освітньої установи дозволяє створити умови для підвищення якості освіти, допомагає організувати інформаційно-комунікативну взаємодію всіх учасників освітнього процесу. Постійна модифікація інформаційного середовища, зміни, що здійснюються в галузі створення, трансляції та споживання інформації, природно впливають і видозмінюють сферу освіти. В даний час існує безліч способів застосування цифрових досягнень в галузі освіти і навчання.

Зараз розглядається специфіка нового інформаційного освітнього середовища, що формується в результаті інформатизації суспільства. Виявляються її педагогічні та методичні особливості, дидактичний потенціал. Інтеграція всіх можливостей комп'ютерних технологій в освіті допомагають стимулювати пізнавальну діяльність, творчу ініціативу, активну позицію здобувачів стосовно себе та своєї освіти.

Вимогами, що висуваються до інформаційно-освітнього середовища (ІОС), є багатofункціональність, цілісність, модульність, полісуб'єктна спрямованість та багаторівневість. Високоякісна та високотехнологічна ІОС дозволяє системі освіти модернізувати свій технологічний базис, перейти до освітньої інформаційної технології.

Застосування нових інформаційних технологій має сприяти вирішенню педагогічних завдань. Критеріями якості ІОС є насиченість, структурованість та продуктивність. Насиченість можна виразити че-

рез систему показників, що характеризує кількісно та якісно її ресурсний потенціал; структурованість – у зручності навігації та використання здобувачами цих ресурсів; а продуктивність – через систему предметних, метапредметних та особистісних результатів.

Звернення до ІОС суттєво розширює склад та можливості низки компонентів освітнього середовища. Так, до джерел навчальної інформації в цих умовах можна віднести бази даних та інформаційно-довідкові системи, електронні підручники та енциклопедії, ресурси Інтернету і т.п. У таких умовах змінюється роль суб'єктів: у центрі навчання виявляється саме той, хто навчається – його мотиви, мети, його психологічні особливості. Усі методичні рішення (організація навчального матеріалу, використані прийоми, методи, вправи тощо.) переломлюються через призму особистості здобувача – його потреб, можливостей, активності, інтелекту.

Електронні освітні ресурси та нова ІОС, що формується на їх базі, підвищують якість навчання. Однак підвищення якості навчання буде реалізовано повною мірою лише в тому випадку, якщо навчання буде орієнтоване на інноваційну модель, найважливішими характеристиками якої є особистісна спрямованість, встановлення на розвиток творчих здібностей здобувачів. ІОС, що розвивається, необхідна для формування та самореалізації інтелектуально розвиненої особистості. Висока якість навчання, впровадження нових освітніх технологій та успішний перехід на ІОС нового покоління стають можливими завдяки певному рівню розвитку ІОС у закладах вищої освіти.

Таким чином, ІОС освітньої установи – це єдиний інформаційний простір, ефективна освітня система.

При цьому важливо розуміти, що якість освіти здобувачів підвищується за умови ефективного використання ресурсів та інструментів ІОС, оскільки саме ефективне використання інформаційно-комунікаційних технологій надає можливість та перспективи розвитку системи освіти загалом.

Освіта нової якості забезпечується наявністю інформаційного простору, який дозволяє кожній людині отримувати інформацію в тому обсязі, який необхідний для саморозвитку та самовдосконалення.

За сучасних умов воєнного стану в країні та розповсюдження мутацій штаму вірусу COVID-19 потрібно шукати нові можливості інформаційного освітнього середовища освітнього закладу.

Існує думка, що online освіта замінить класичну освіту, але це неможливо. Тільки поєднання класичної освіти та можливостей online освіти допоможе підвищити якість освіти.